

Padasjokelaiset Leena ja Kosti Avovaara laittoivat kepeästi tanssiksi pihamaalla markkinapelimannien Raimo Salmelan ja Asko Leveäojan soiton innoittamina. Kuva: Matti Pietinen

Äinämöinen

Äinään seutu on kauneimmillaan. Kuva: Matti Pietinen

Elokuu / 2 - 2017 SISÄLTÖ:

- 2 Pääkirjoitus:
Päivi Salojärvi
- 3 Vanhoja valokuvia
- 4 Kuvakulma
tapahtumista
- 6 80-vuotis
juhlatanssit
- 7 Kylien kauppvoja
- 12 Kiri-lehdet
- 13 Maamiesseura
- 15 Maatalousnaiset
- 16 Kylien osaajat
- 17 Mustan-litan
elämää:
Jukka Heinonen
- 19 Kirjasto ja lehden
osallistujat
- 20 Toimintakalenteri
ja yhteystiedot

Pääkirjoitus: ÄINÄMÖINEN 2 – 2017

Kylätalo

Olin yksi niistä lähes sadasta, joka osallistui kylätalon 80-vuotis juhlatansseihin. Parkettia en itse kuluttanut, mutta silti tanssahtelin valssin tahtiin pihamaalla lattiaharja partnerinani, samalla kun hätyyttelin ulkohuussiin pesän rakentaneita ampiaisia. Tänäkin vuonna tanssista vastasi Hassakoivun pelimannit juhla kokoonpanolla. Hienosti meni, sillä soittajat olivat olleet kylätalon ahkerimmat käyttäjät koko kesän harjoitellessaan meneviä rytmejä kohdalleen. Masurkka ei Ollin mielestä oikein luonnistunut, mutta väliäkö sillä; tärkeintähän oli saada laittaa jalalla koreasti vapaalla tyylillä. Juhlan kunniaksi väelle tarjottiin maukasta mansikkakakkua, sellaista itsetehtyä. Järjestysmies havitteli itselleen kulmapalaa ja loppuillasta sellainen hänelle annettiin, lähes neljännes yhdestä kakusta, ja kaikki meni. Illasta jäi kaikin puolin mukava mieli ja sellainenhan kylätalossa käynnistä pitäisi jäädäkin.

Mitä enemmän olen täällä talossa käynyt, sitä enemmän sitä arvostan. Vieraillessani muissa seurantaloiissa, en voi olla vertailematta niitä omaamme. Vaikka kylätalomme tuntuu aikansa eläneeltä, ei se sitä kuitenkaan ole. Meidän tulee vain päivittää talon tarve tähän hetkeen.

Päivi Salojärvi. Kuva: Tuula Aaltonen

Kylätaloamme ei aikanaan tehty hätäillen vaan hämäläiseen tapaan - suunnittelu vei useamman kymmenen vuotta. Pikkuhiljaa kerättiin varoja ja otettiin vastaan lahjoituksia ja kun aika oli kypsä, niin itse rakennus valmistui reilussa puolessa vuodessa. Talo nimettiin tuolloin Kuntolaksi, joka lienee kuvastanut ajan aktiivista toimintaa talossa. Talossa järjestettiin paljon erilaista toimintaa tansseja / iltamia, näytelmiä, kursseja jne. Kuinkahan monta romanssia on talossa aikanaan puhjennut kukkaan? Talo oli yksi tuon ajan tärkeistä vapaa-ajan toimintakeskuksista. Tuolloinhan ihmiset työskentelivät kotona tai lähiseudulla ja liikkuminen rajoittui lähinnä polkupyörä- ja hevoskyyteihin. Tuolloin kyllä tiedettiin, missä nuoriso liikkui ja kylä varmasti kasvatti koko yhteisöä.

Ajan saatossa talon toiminta on muuttunut. Taloa suunnitellessa ei ollut tietoa tulevasta sodasta, ei maaltamuutosta kaupunkieihin, ei kylien hiljentymisestä ja palvelujen siirtymisestä isompiin taajamiin, ei autojen lisääntymisestä, ei kyläkoulun lakkautumisesta, ei maatalouden alasajosta, ei teknologian mullistumisesta, ei sosiaalisten kanssakäymisten siirtyminen someen jne. En tiedä olisiko kukaan 80 vuotta sitten ymmärtänyt kuinka paljon maailma muuttuisi ja varmasti tulee vielä muuttumaan.

Ymmärrän, että ajan rajut muutokset haastavat ihmistä uudelleenlaiseen selviämiskamppailuun. Valintoja on tehtävä entistä enemmän ja tarkemmin. Kylätalomme on eräs tämän muutoksen uhreista, aikaa ja intoa ei ole riittänyt kaikkeen. Mutta vielä ei ole myöhäistä, talo on ikäänsä nähden hyväkuntoinen ja sitä ei ole peruspilattu. Nyt on talon ja sen toiminnan päivityksen aika. Mutta sitä ei tee kukaan yksin vaan kaikki yhdessä. Kylä on sellainen kuin sen omistamat tilat. Mielestäni tämä ei näy Äinään seudulle, joten pitäis varmaan *tehlä* jotain.

Vanhoja valokuvia

Nuorisoseuran marssikulkue Orimattilassa. Kuva: Asko Leveäoja

- 1. rivi vasemmalta: Tellervo Jussila o.s. Tommo, Arvo Wallden ja Aune Valtola o.s. Riihimäki*
- 2. rivi vasemmalta: Veikko Tiirikka, Raakel Kuosmanen ja Asko Leveäoja*
- 3. rivi vasemmalta: Ensio Kuoppamäki, Terttu Honkala o.s. Tupala ja Teuvo Tommo*
- 4. rivi vasemmalta: Aino Pakkanen o.s. Kämpölä ja Pentti Tuomaila*

Martta Oksanen tervanpolttotyössä harava kädessä paljain jaloin. Kuva: Martta Oksanen

Kuvakulma tapahtumista

Miesten huhtikuun marssia Vähimaassa johti takana vasemmalla Ismo Tukia vierellään Eero Kylä-Sipilä. Eturivin herrat ovat vasemmalta Risto Kailaniemi ja Olli Kommeri. Kyläkävelyillä tutustuttiin joka kyläosion polkuihin ja tieverkostoihin. Kuva: Matti Pietinen

Keväinen trombi kulki Kurkisen peltojen halki. Voimakas pyörre veti toukokuun puolivälissä naapurin pellolta harsot korkealle taivaalle. Harsot päätyivät kylän toiselle puolelle, Etu-Seppälän pihakoivun latvaan. Yläkuva: Jouni Kurkinen ja alakuva: Leena Etu-Seppälä

Luontokeskuksen laavulle kerääntyy väkeä pääsiäisen munajahtiin kuin vapputulille nuotion ääreen evästä laittamaan. Puiden oksiin oli sijoitettu 100 arvoitusta: Mikä on litteähäntäinen eläin tekee pesänsä veteen? Mikä on maailman suurin nisäkäs? Millainen eläin on kameleontti? Miksi kirahvilla on pitkä kaula? Mikä on nimeltään yksi hevosen häntäkarva? Millä eläimellä on sulkasato. Onko lentäviä nisäkkäitä? Mikä eläin ei hoida poikasiaan? Mille eläimelle lauletaan, että se näyttäisi sarvensa? Mikä on lehmän mies? Mikä on vuota? Kuva: Matti Pietinen

Pettisen tytöt Lahden sataman kevätmarkkinoilla lauantaina 13.5. Kuva: Minna Pettinen

Padasjoen Palotaruksella leireili viikon ajan 80 Suomen Hovawart ry:n jäsentä koiriensa kanssa kesäheinäkuun taitteessa. Palvelukoirat harjoittelivat jäljestystä Iso-Äiniön, Hillilän ja Viitailan pelloilla. Henkilön etsintöjä harjoiteltiin Evon metsissä. Hovawart koirat ottavat vainun jäljestä, vaatteiden hajusta, ilmasta ja vedestä. Koiran kanssa voi toimia tavallisena harrastajana, käydä kilpailuissa ja opettaa muita kouluttajana. Kuva: Matti Pietinen

LISÄTIETOA:
www.suomenhovawart.fi
www.suomenpalveluskoirienliitto.fi

Eero Kylä-Sipilällä vasemmalla on paljon kerrottavaa Kaarlo Paavolalle ja Paavo Niemimäelle. Kuva: Matti Pietinen

Kylämarkkinoille oli saapunut 11. kesäkuuta paljon uusia myyjiä. Vaatevalikoimana sai huiveja, villasukkia ja työrukkaisia. Kädentaitoa esiteltiin maalattujen pärekorien ja hopeakorujen myyntipöydillä. Samoilla markkinoilla oli toinenkin korupuoti. Laatutavaraa edusti laukut ja lompakot. Kotiin vietäväksi oli kesäkurkut, ja jokaiselle tarpeelliset pakaste- tai ros-kapussit. Peräkärryssä oli esitteillä ja myynissä pirttikalusto tykötarpeineen.

Kari Lyyrylä ja Eila Tiainen järjestivät toistamiseen naulanlyöntikisan. Kärkisijat menivät Petri Lehtiselle, Leo Mäki-Hoimelalle ja Asko Humpilalle. Isoman markkinajuhlan tuntua loivat Kylätalon pihalle Hassakoivun pelimannien Asko Leveäoja ja Raimo Salmela kesäisillä kepeillä sävelillään.

Tupalan museolle kokoontui pirtin täydeltä laulajia kesä- ja heinäkuussa. Yhteislauluja johti Markku Kiljunen ja säestäjänä oli Juha Saarinen. Kesäkuun yhteislauluillan säestyksestä vastasi oman kylän pelimanni, Asko Leveäoja. Kuva: Liisa-Marjatta Pietinen

80-vuotis juhlatanssit

Hassakaivun pelimannit olivat panostaneet kesäkauden soittokeikkoihin harjoittelemalla useasti Kylätalon näyttämöllä. Vasemmalta Asko Leveäoja (haitari), Rauni Salmela (laulu), Jarmo Järvinen (rummut), Raimo Salmela (mandoliini) ja Olavi Harjula (haitari). Kuvasta puuttuva juhla-kokoonpanossa kitaraa soittava Jarmo Salmela. Kuva: Matti Pietinen

Kahdeksan pyöreää vuosikymmentä Iso-Äiniön seurantalo on vartioinut tiellä kulkeneita kyläläisiä. Pihanurmi on vasta leikattu, autoja liukuu pihaan ja läheiselle pellolle. Hiuksia suitaan ikkunalasien toimiessa peilinä, kellohelmojen harsoja suoristetaan ja juhlavassa mielialassa astutaan portista sisään. Juhlahumu nousi Kylätalon pihamaalle. Kahvin tuoksu pelmahtaa heti ovesta astuttaessa eteisaulaan. Tanssimusiikki kutsuu vauhdin pyörteisiin. Ahkerimmat tanssivat tauolla levymusiikin tahdissa. Pöydät on verhottuina kauniilla kankaila pitsien kera. Kakun päällä ei ole mansikoita säästely, nyt on aihetta kylän yhteiseen juhlaan.

Kyläyhdistyksen toimelias puheenjohtaja, Päivi Salojärvi toivottaa tervetulleeksi lähes satapäisen yleisöjoukon. Hän kertoo 80 vuotiaan talon syntyhistoriaa aina tähän päivää ja tästä eteenpäin olevista suunnitelmista.

Soitannon tauolla suoritetaan odotettu arvonta. Arvoilla saa keittiönantimiksi mansikoita, perunoita, pullia ja sahtia. Puukäsitöistä on selänraaputin, pulloteline ja linnunpönttö. Puutarhaan liittyviä voittoja on kukkakori ja Riukan *pernatilan* hevosentantaa.

Liisa-Marjatta Pietinen

Muistoja kylien kaupoista

MYLLYKSELÄ JA JOENNIEMI

*Tekstit
koonnut:
Liisa-Marjatta
Pietinen*

Terttu ja Hemmo Honkala muistelivat Myllykselän ja Joenniemen kauppia

Koskuvin pitkä hirsinen kaupparakennus sijaitsi Myllykselän kylässä. Taloon johti tie oikealle Tupalan alapuolelta ja sillan jälkeen mentäessä kauppa oli tien reunan suuntaisesti vasemmalla puolella. Kauppaliike oli vasemmalla talon salissa. Oikealle mentiin tupaan ja suoran mennessä oli keittiö. Kauppa loppui kunnes uusi talo valmistui vuonna 1938. Pienenä tyttönä 30-luvun alussa juoksin äidin perästä Koskuvin kauppaan. Äiti ei olisi ottanut mukaansa. Joulun alla kaupasta ostettiin sinertävää lipeäkalaa 3 kiloa. Seuraavalla kerralla ostettiin sitä saman verran lisää. Kauppias myi vielä kolmannen erän, ettei joutuisi loppuja kaloja palauttamaan. Sinä joulun meillä syötiin yhteensä yhdeksän kiloa lipeäkalaa.

Seurantalon naapurissa olevasta **Inkilän kaupasta** ostettiin markan hiivaa. **Iso-Äiniön Niemisen kaupan** puhelinnumero oli 16 vuonna 1938. **Niemisen Uunon kaupasta** ostettiin limsaa uimaan mennessä ja pois tullessa pullot palautettiin takaisin kauppaan. Kauppa sijaitsi Joenniemessä Ahon Henkan, Anttilan naapurissa ja lenkkivitsojen tekevä Häyryskän mökissä. Nykyisen Talassaarentien alkupäässä oikealla. Kauppias muutti sittemmin Vähä-Äiniölle. Asikkalan historiassa mainitaan Aaretti Mäkelän (apteekki) ja Toivonojan sekatavarakaupat.

KULKUKAUPPIAAT

Lahtelainen mustalaismies Santeri tuli myymään saunaharjoja. Ovea ei keritty lukita ja hän tuli sisälle asti. Ryökkinän Taavetti kulki taloissa, joissa järjestettiin pitoja. Lahdesta tuli myös Hintriikka (Jebulis Benjamin). Mustalaisia kulki monta rekikuormallista pyytämään yösijaa ja samalla tehtiin pientä kauppaa. Anton Nurminen tuli kauppaamaan suklaalevyjä kylälukusille. Hänet oli nähty myyntipuuhissa kirkonmäellä kivinavetan kulmalla Asikkalan Kirkonkylällä. Vääksyssä oli hänen poikansa kauppaliike nimeltään O.E. Nurminen. 60-luvulla Hugo Pynnönen liikkui harmaalla ferkulla ja punaisella peräkärreillä myymässä vaatteita. Kauppa-Simo Rantanen myi myös vaatteita. Laine Ville kiersi hevosella kaupareissuja.

LISÄLUKEMISTA:

Einar Toppola

www.kauppamatkoja ja seikkailuja / asikkalan historia

www.kaupasta ja vähän rahastakin/ asikkalan historia

Jebulis Benjamin

Toivonojan kauppias. Kuva: Hemmo Honkala

Peltomaan kaupassa myytiin kantopommeja

Myllykselän kauppiaina toimi Toivo J. Peltomaa sodan jälkeen noin vuodesta 1945 alkaen. Kauppahuoneisto oli Peltomaan kotitalon oikeassa päätyosassa toimien 50-luvun loppupuolelle asti. Kauppaan tuli apulaiseksi 40-luvun lopussa kuusamolainen Eila Alatalo, sittemmin Peltomaa. Jossain vaiheessa talossa oli toinen liikkeenharjoittaja. Kaupassa myytiin kuivatavaraa; kuten suolaa, sokeria ja kahvia. Rakentamiseen liittyviä tarvikkeita olivat naulat, kantopommit ja forssiitti. Kuva ja asiatiedot: Juha Peltomaa

VÄHIMAA

Eero Kylä-Sipilä kasvoi Aalto-kaupan naapurissa

Suuren pihlajan vierellä Vähimaan Hurlan mutkassa, nykyisen Kommerin postilaatikon kohdalla sijaitsi **Aallon kauppa**, häntä kutsuttiin Aalto-kauppiaksi. Rakennus oli pieni punainen talo maantiessä kiinni. Liiketilana oli pieni huone, kauppias asui toisessa huoneessa. Eteisestä mentiin suoraan puodin puolelle ja oikealla oli asunto.

Kauppa oli aina auki, milloin kauppias vain oli kotona. Joskus ovesta oli lappu, jossa luki "olen soittamassa" tai "olen tukussa". Aalto-kauppias kulki maitotonkkakuormassa asioilleen. Kirkonmenojen aikaan ei sopinut tulla kolkuttelemaan ovelle. Hän oli jossain vaiheessa harrasmielinen ja piti edelliselle sukupolvelle pyhäkoulu.

Asiakkaita vanha kauppias odotti omassa sängyssään maaten. Hän laahusti hitaasti puodin puolelle palvelemaan kyläläisiä tiskin taakse. Joulun alla kohtelias Aalto-kauppias jakoi joulupusseja, joissa oli karamellia.

Talvi-iltaisain kylänmiehet kokoontuivat kauppiaan luokse rupattelemaan kuten baariin. Huone oli täynnä tupakan savua. Kaupan piha oli yleinen kokoontumispaikka. Kesällä aikuiset joivat pihalla pilsneriä ja nuoret limsaa. Nuorisot jatkoivat siitä polkupyörien kanssa 50-luvun alussa yhdessä tansseihin. Saman vuosikymmenen

loppupuolelle tilattiin Myllykselästä Aaro Sipilän taksi. Hienoissa puvuissa ja vaatteissa lähdettiin matkaan. Taksi oli kestotilattu aina lauantai-illaksi valmiiksi.

Sekatavarakaupassa myytiin pientä käyttötavaraa, rukkasia, tupakkaa, pilsneriä, Sampo-tulitikkuja, sokeria, suolaa, hiivaa, kahvia, makkaraa, Veriappelsiini Palma-limonadia, Koskenlaskija-sulatejuustoa (rasia on vieläkin samanlainen), pyöreää purukumia, kahvipapuja ja karamellipusseja. Kahvipakkauksessa oli autojen keräilykuvia ja karkkipussista sai muovisia autoja ja junia. Jos ei heti tullut mieleinen piti ostaa uusi pussi. Vinttikaivon ämpäriässä säilytettiin makkara ja limsat.

Tien vierellä kasvoi tuuhea pensasaita ja pihalle johti puinen portti. Pienenä poikasena oli jännää mennä ravistelemaan Aalto-kauppiaan porttia ja odottaa koska ärisevä kauppias tulee ajamaan häiritsijät pois. Sen jälkeen ei uskaltanut viikkoon mennä kauppaan asioimaan, jos hän olisi tunnistanut pimeässä pojanviikarit.

Laura Murto katseli kauppojen valikoimaa ja vertasi hintoja

Vähimaassa olevaan **Aalto-kauppaan** käännyttiin ennen Tikkalaa. Portin pielessä oli isot pihlajat. Siellä myytiin vähän kaikkea tavaraa. Lihaa, makkaraa, hyvää silliä, ja hiivaa. Voiperhoa, joka oli rehusuolaa lehmille. Jauhot olivat laatikossa, syvässä kaivossa säilytettiin makkarat ja silli. Kauppias pyyhkäisi *nahkihousun* punttiin puukkonsa ja leikkasi makkaraa.

Jos kauppias ei ollut kotona, ovet eivät olleet lukossa. Silloin oli itsepalvelu käynnissä. Asiakkaat ottivat tarvitsemansa tavarat, merkitsivät lapulle mitä veivät ja jättivät rahat tiskin alle varattuun rasiaan. Kauppias matkusti maitoautolla Vääksestä ostamaan isommasta kaupasta eli ”tukusta” tavaraa. Kyläläiset ostivat isompia ostoksia **Vääksestä** ja pieniä Aalto-kaupasta. Kauppias saattoi suutahtaa ja käskeä tekemään kaikki ostokset Vääksestä.

Kylän nuoret kokoontuivat kaupan pihalle. Söivät Edam-juustoa limsan tai pilsnerin kanssa. Polkupyörällä kuljettiin tai kurhilalaisen Laaksosen Maunon taksilla ajettiin pidemmälle rientoihin. Sipposen Matilla oli kylän ensimmäinen IFA-auto (valmistettiin vuosina 1949-56). Maakesken taksi toi lisää nuoria. Kaupan nurkilla oli kylän kulttuurikehto, kokoonnuttii Kommerin maitopöydän luona. Talonväki jäi maitoa tuodessaan laiturille turisemaan muiden tilallisten kanssa.

Kauppias oli leski, eikä mennyt uusiin naimisiin. Hän eli 60-luvun alkuun asti. Kauppatalo jäi tyhjilleen ja purettiin myöhemmin. Hirret vietiin Esko Rautavirran torpalle.

Kaupassa käytiin Äinäälläkin **Liljalla, Niemisellä ja Asikkalan Osuusliikkeessä tai Vääksestä**. Kaikissa kierrettiin katsomassa valikoimaa ja vertaamassa hintoja. **Inkilän kaupasta** sai tavanomaisesti tulitikkuja, kahvia ja sokeria. Siellä oli posti, joskus myös kahvila ja puhelinkeskus. **Ollilan kauppa** oli ollut Vähimaan risteyksessä. Puhuttiin myös Tikkanen kaupasta, tarkoittaen samaa rakennusta.

KAUPPA-AUTOT TULIVAT

60-luvulla myymäläautot alkoivat kiertää kahden kilometrin säteellä kiinteitä kyläkaupoista. Kuutena päivänä viikossa autot olivat liikenteessä. Maanantaina ja torstaina kulki **Pasi Loisan (Kesko)** auto. Tiistaina ja perjantaina liikennöi **SOK:n kauppa-auto**. Keskiviikkona ja lauantaina kauppa kuljetti **Lahden Osuuskauppa (OTK)**. Tiloilta myytiin kananmunia kauppa-autoon. Vähimaan pysäkillä oli toistakymmentä asiakasta odottamassa ostoslistan kanssa.

KULKUKAUPPIAAT

Ville Laine ajoi hevosella Nyystölästä kauppareissujaan. Simo Rantanen kulki pakettiautolla. Hän kauppasi kumisaappaita ja vanhahtavia naisten ylipitkiä työtakkeja. Pynnönen Bruno nimi muistui mieleen muttei hänen myymänsä kauppa-artikkelit. Kulkuri-Santeri oli mustalainen. Hän kulki pikkukengissä jalkaisin ja myi teräskippoja ja pyysi mukaansa jotain ruokatarviketta.

Harri Sipilän naapurissa oli Liljan kauppa

Niemisen rakentamassa kaupassa oli Allan Lähde kauppiana. Lauri Lilja oli ollut kauppiana Salonsaarella. Äinäälle kauppa perustettiin sodan jälkeen ja toimi 60-luvun loppuun asti. Kaupassa oli paksu nippu puotipaperia, johon ostokset käärittiin. Tavallisimmat ostokset olivat kahvi, sokeria ja muu kuivatavara. Makkarat ja limonadit olivat kylmässä kellarissa. Kyläläiset ostivat tiloilta maitoa ja lihaa. Myöhemmin vasta kauppoihin tuli lihaa myyntiin. Joulun alla oli jännää kiertää katsomassa kylän kolmen kaupan jouluikkunoita.

Iso-Äiniön ilmakuva. Tien vasemmalta alaspäin on Paavola, Liljan kauppa ja Sipilän talo. Oikealta alaspäin Lähteen kauppa, kauppakunnan kauppa, Anderssinin saha ja mylly ja Ahola. Kuva: Bertta Sipilä

Aimo Harjula luettelee Äinään alueen kauppiaita

Kalle Nieminen oli ensimmäinen yksityinen kauppias Iso-Äiniöllä, hän rakennutti kaupparakennuksen ja varastot vuonna 1958. **Allan Lähde ja Veljekset Silvonen** jatkoivat vuorollaan yksityisinä kauppiaina. **Kronqvistit** edustivat osuuskauppaa ja samoin **Ilpo Lahokoski**. Yksityiskauppiaiden **Saija ja Kari Kokon** aikana talossa tehtiin remonttia, jolloin rapatun ulkoseinän tilalle tuli lautavuoraus. Viimeinen kauppiaspari **Satu ja Ensio Ruuth** siirtyivät T-ryhmittymään vuonna 1984. He hoitivat kauppaa kymmenisen vuotta ympäri vuoden ja sen jälkeen muutaman vuoden vain kesäaikana. Satu ja Ensio jäivät asumaan vielä kiinteis-

töön kaupan lopettamisen jälkeen, kunnes muuttivat pois ja saivat talon myytyä vuonna 2014. Kylässä oli jo osuuskauppa ja Liljan kauppa. Jossa kylmätavarat säilytettiin kellarissa ja sianliha oli tiinussa. **Inkilän kaupassa** oli pieni valikoima, sieltä ostettiin koulumatkalla karamellijauhetta. Myllykselässä oli Peltomaan kauppa ja Vähimaassa Aalto-kauppias.

Pietisen perheen kauppamuistoja

Kauppakunnan kauppiaita olivat Sirkka ja Kalevi Lindroos. Uusi kaupparakennus tuli 1970, jonka yhteydessä oli posti. Kaupanpitoa jatkoivat Anja ja Veikko Nousiainen. He olivat myös Kurhilassa kauppiaina. Hietämäen vuoro oli jatkaa kauppaa ja sen jälkeen oli joku yksityinen kauppiaspari vähän aikaa kylällä. Kaupasta sai elintarvikkeita, maataloustavaraa, rakennustarvikkeita; nauvoja ja villoja. Parasta oli tankata mopo omalla kylällä, kymmenellä markalla sai tankin täyteen, luettelee Matti Pietinen.

Vuonna 1954 oli yksityinen Silvosen kauppa, sitten kauppiaaksi tuli Lähde, joka myi kaupan Lahden Osuuskaupalle. Kuuleman mukaan sota-aikana Niemisen kaupasta sai mitä vaan. Muita kylän kauppiaita oli Asikkalan Osuusliike ja Liljan kauppa. Kyläläisiä oli talkoissa notkossa olevalla osuuskaupalla. Lindroosille myytiin halkoja ja kananmunia. Munien hinta oli alhainen. Kananrehujen oston jälkeen jäi kahvipaketin verran voittoa itselle. Kaupoissa myytiin isompia maataloustavaroita mutta Liljan kaupassa oli ruokatavaroita. Uudessa osuuskaupassa myytiin suoraan tynnyristä poltto-, kaksitahti- ja lamppuöljyä, kertoo Lauri Pietinen

Kylällä oli Länsi-Päijänteen Osuuskauppa, jota kutsuttiin ”länskäksi”. Liike kuului OTK / E-liikeryhmään. Toinen kauppa oli SOK-ryhmän Asikkalan Osuuskauppa ja nimi muuttui Lahden Seudun Kauppakunnaksi. Uudessa kaupassa siirryttiin valintamyymäläaikaan vuonna 1968. Kolmas kauppa oli Liljan kauppa.

Kaupoissa myytiin pakkakangasta, lankaa, nappeja ja nauhoja. Kaikki kaupat olivat sekatavarakauppoja (lyhyt tavara). Kauppojen tarjontaa seurattiin ja ennen kaikkea vaihtuvia näyteikkunoita, jotka olivat esillä koko vuoden esillä, muistelee Raili Eronen.

Iso-Äiniöllä ollut useita kauppiaita

Iso-Äiniöllä on ollut vuosien saatossa useita kauppiaita. Niitä oli esimerkiksi Aaretti Mäkelällä ja Juho Kaivolalla viime vuosisadan alkupuolella. Lauri Lilja toi kaupan kylään vuonna 1919. Liljan kauppa toimi vuosikymmeniä ja oli viimeiset vuodet Olavi Lohtarin hoidossa.

Myös Pellilässä on ollut joskus 1800-luvun lopulla kauppa. Siitä löytyi viitteitä vanhoista papereista, jotka tulivat esille päärakennuksen remontin yhteydessä. Velkapaperit, ostosten maksut ja tavaralistat kertoivat asian puolesta. Tuvan oveen oli tehty reikä, josta seurattiin asiakkaiden tuloa kauppaan.

Samaisen kylän toisella laidalla oli Inkilän kauppa. Vuonna 1933 kylään rakennettiin hieno, uusi kaupparakennus Paavola vastapäätä. Kauppias oli Kalle Nieminen, joka muutti tänne Padasjoelta ja rakensi kaupan. Niemisen kaupan nurkalla toimi sittemmin myös Länsi-Päijänteen Osuuskauppa. Kauppiaita oli myös muualla Äinään seudulla. Muun muassa Vähimaassa toimi jossain vaiheessa Tikkalan kauppa ja viimeksi Aallon kauppa. Myllykselässä taas oli ainakin Peltomaan kauppa.

Pentti Etu-Seppälä

Esko Riukan toimittamia Kiri-lehtiä vuosilta 1947-50

Kuva: Liisa-Marjatta Pietinen

Asikkalan Äinään seudun maamiesseura

Kylälle perustettiin maamiesseura 16.1.1949. Kaikki halukkaat otettiin jäseniksi, joilla oli pienikin maa-alue. Alueeseen kuului Iso-Äiniö, Myllykselä, Joenniemi, Vähimaa ja läntinen osa Vähä-Äiniön kylästä. Ensimmäiseen johtokuntaan kuului Atle Etu-Seppälä, Armas Kokkola, Taito Sipilä, Tauno Kommeri, Vilho Kipari ja J. Kiuru. Naisjäseniä oli Tuovi Peltomaa, Aune Ylä-Sankola (Yrjölä) ja Eila Lippahainen (Seppälä). Atle Etu-Seppälä toimi puheenjohtajana vuosina 1949-78. Olli Kommeri seurasi tehtävässä vuoteen 1994 asti, jolloin toiminta hiipui. Varapuheenjohtajana oli Heikki Havumäki. Vasta virallisesti lopettamiskokouksia pidettiin kevättalvella 2017.

Seuralle valittiin aina huvi- ja kilpailutoimikunta. Neuvojana toimi Paavo Halme, hän oli mukana kokouksissa aina vuoteen 1976 asti. 50-60 luvulla toiminta oli vilkasta. Tupailtoja oli kerran kuukaudessa. Kevät- ja syyskokoukset, kyntökilpailut ja retkiä joka kesä (harveni 70-80 luvulla). 40-luvulla jäseniä oli 60 henkilöä, 50-luvulla oli 70 henkilöä, 60-luvulla oli 30 henkilöä ja 70-luvulla 144 henkilöä.

Kokouksissa käsiteltiin ja suunniteltiin seuraavia asioita:

1949: Karjanhoitokurssit Vähimaan Kommerilla ja Iso-Äiniön Pellilässä, maksu oli 100 markkaa hengeltä. Kurssin päätösiltamat olivat 10.4.1949. Puutarhakurssi maksoi 50 markkaa.

1950: Kotitalouskurssi, kengitys- ja hevosenhoitokurssi, teurastuskurssi, retki Kuhmoisiin ja kesäjuhlien järjestäminen.

50-luvulla: Tanssilavan rakennussuunnitelmia urheiluseuran kanssa. Valittiin lavatoimikunta: Atle Etu-Seppälä ja Arvi Turtiainen. Atle Etu-Seppälä vuokrasi maa-alueen 1000 markalla. Yhteistyössä seurantaloon käyttö nuorisoseuran, urheiluseuran (Asikkalan Raikkaan Äinään osasto) ja maamiesseuran kanssa. Hankittuihin yhteiskoneisiin perustettiin osuuskunnat.

1951: Pulkkilanharjun Matkailumajalle toivottiin kyläseurat mukaan. Maatalouskoneiden hoitokilpailu, retkiä metsätaitekilpailuun ja kyntökilpailuun.

1956: Eläinlääkäri Viljasen esitelmä 8.1.1956, kello 19.30 ja Paavo Halme järjesti arvontaa. Satokuivurin suunnittelua, piirustukset ja lainat Kesko Oy:ltä, pölynimuri ja esipuhdistaja hankittaisiin. Tontti Atle Etu-Seppälältä (ei pöytäkirjassa). Kuivuri osuuskuntaan valittiin: Allan Lähde, Matti Nurminen, Atle Etu-Seppälä, Kauko Penttilä, Paavo Vilppula ja Martti Tuomaila. Laidunkurssi, kyntöpäivä ja -kilpailu.

1957: Keskon kuivuri tarjous hyväksyttiin ja kuivurin rakentaminen aloitetaan. Pohditaan tanssilavan kohtalosta ja -huutokaupasta.

1958: Hankittiin kannettava rikkaruohoruisku.

1959: Tanssilavan huutokauppa 1.5.1959, kello 18. Sen huusi Oskari Honkanen (ei mainittu pöytäkirjassa).

1960: Rikkaruohon torjuntakurssi.

1962: Heinänsiemen- ja apilahankain ja viljanlajittelija hankittaisiin.

1964. Kokouksessa tarjottiin erikoisen hyvää sahtia, asia pyydettiin mainitsemaan pöytäkirjassa.

1967: Kuopion retken suunnittelua 1.-2.7. Maatalousnäyttelyyn osallistuminen ja tukkikeräys.

1970-luvulla: Ei konehankintoja, yhteistyövälineet paloivat Pellilän puimalan tulipalossa aikaisemmin. Jo 60-luvulla. Kokouksessa Esko Riukalla oli 50 henkeä, normaalisti oli vain 20 henkeä.

1971: Iltamat 4.4.1971 Iso-Äiniön Pyrkivän kanssa. Lahden seudun maatalousnäyttely, kerätään ohraa hehtotaloa kohden tai 20 markkaa. Teurasmullin kasvatuskurssi ja tyhjöaumantekokurssi. Pikkujoulut ja retken järjestäminen.

1974: Maamiesseuran 25-vuotisjuhlat Kalkkisten Lomameijerillä. Kokouksissa oli firmojen esitelmää, neuvoja ja Paavo Halme oli mukana joka kokouksessa. Leimaus-, metsänhoito- ja taidossa talonpito kilpailut.

1975: Hukkakauratoimikunta valittiin Olli Kommeri, Eino Oksanen ja Esko Riukka.

1976: Voileipä- ja sahtikurssi, juhlat järjestää Seurantalon kunnostusta suunniteltiin, rahaa voi anoa manttaalisäätiöltä. Metsä- ja verotuspäivä Tuusulan kunnassa.

80-luvulla oli iltaretki Evon metsäopistolle 1986, Heinolan laivaristeily 1987, saunailtoja Pulkkilanharjun Majalla, retki MTK:n majalle Padasjoelle ja Jämsänkosken paperitehtaille 1989 sekä metsätaitokilpailuita.

1982: Pilkkikilpailut 4.4.1982 alkoivat kevään viimeisillä jäillä Tommon rannassa, sittemmin siirryttiin Joenniemen rantaan.

1993: Kokouksessa oli 10 jäsentä Martti Vahdolla ja ehdotettiin vanhojen valokuvien keräämistä.

1994: Kevätkokouksessa 22.4.1994 oli Soini Jussilassa 14 jäsentä ja 5.12.1994 Tikkalassa pidettiin viimeinen kokous.

*Lähdetietoja: Asko Humpila
Teksti: Liisa-Marjatta Pietinen*

Metsätaitokilpailun nuorimmaisista olivat Marko Kylä-Sipilä, Ville Honkala ja Mikko Tikkala. Tässä leimataan kuusikkoa harvemmaksi. Lehtileike: Leila Tikkala

Äinään seudun maa- ja kotitalousnaiset

Vähimaalaisella Leila Tikkalalla on tallessa sihteerivuosiltaan Äinään seudun maa- ja kotitalousnaisten kansiot vuodelta 1985 alkaen. Puheenjohtajana oli Tellervo Jussila, ja rahastonhoitaja Laura Murto. Johtokuntaan kuului Marja Riukka, Airi Paavola, Marjatta Sipponen, Bertta Sipilä ja Liisa-Marjatta Pietinen.

Maamiesseuran kanssa kokoonnuttiin yhdessä ja tupailtoja vietettiin kerran kuukaudessa. Tupailloissa esitelmää piti usein Paavo Halme. Lahden Maaseutukeskukselta tilattiin monina vuosina kursseja. Vetäjinä olivat Annikki Hokkanen ja Raita Suuronen. Ohjelmaan valittiin voileipä-, sieni-, laihdutus-, luonnon kasveilla värjäys- ja ensiapukurssit. Ruokateemoilla jatkettiin vielä Mehevät sipuliherkut-, Mitä ja miten söisin kuusikymppisenä- ja Maittavat marjaherkut -kursseilla. Annikki Mäyränpää opasti terveys- ja ruoka-asioissa. Riitta Suni kertoi liikunnasta ja kolmella eri kokoontumiskerralla oli ohjattu jumppaa.

Päijät-Hämeen maatalousoppilaitoksen vihkiäisiin 80-luvun alkupuolella valmistettiin Laurellin lohikeittoa, ohrarieskaa, *pernamunavoita* ja sahtia.

Emäntien maatalousmerkki suoritettiin vuonna 1983. Traktorin ajoa opetti kärsivällisesti Markku Lappi, maatalouteen liittyviä laskuja ratkottiin Arto Ala-Hemmilän johdolla. Kodinhoidon ja ruuanlaiton uusiin tuihin tutustuttajana oli Raita Suuronen.

Maatalousnäyttelyissä seura on ollut mukana talkootyössä Lahdessa vuonna 1985 ja Asikkalan Vesivehmaalla vuonna 1992.

Kesäretki tehtiin 28.7.1986 Turkuun ja Naantaliin. Kultarannasta matkustettiin vesibussilla Turkuun. Poikettiin Turun Ritz-hotellissa kahvilla. Mukana oli 39 osallistujaa.

Maa- ja kotitalousnaisten pitäjäretki kohdistui Asikkalan 18.8.1987. Yhden bussin oppaana toimi Leila Tikkalalla. Tapahtumaan osallistui 5 bussilastia. Tutustumiskohteina oli Reimari (Pulkkilanharjun Maja), Danielson Kalmarin-huvila, Lehtorannan puutarha, Asikkalan kirkko, Yöttölän tilavierailu ja kahvitarjoilu.

On järjestetty terveysliikuntatapahtumia ja kuntoviikko. Kunnan itsenäisyysjuhlien kahvituksiin leivottiin täytekakkuja ja lettuja paistettiin kanavanjuhlissa. Pulkkilanharjun Majalla oli kevät- ja syystalkoita sekä saunailtoja. Teatterissa käytiin usein. Tehtiin retki Marttilan kuivakukkatilalle. Taidossa talonpitokilpailuita järjestettiin joka vuosi. Avustettiin rahallisesti eri tapahtumia.

Maatalousnaisten hiljaisille päville osallistuttiin joka talvena. Päivän runkona oli jumalanpalvelus, ruokailu, ohjelmaisuus ja kahvit. Liikuntahallin joulumyyjäisiin osallistuminen oli monien vuosien perinne.

Laivalla tehtiin kesäretki vuonna 1987 Heinolaan Äinään maamiesseuran kanssa. Säännöllinen toiminta lakkasi 1994. Äinään seudun maa- ja kotitalousnaisten omistamaa kahvinkeitintä lainattiin paljon ennen kuin pitopalveluyrittäjät toimivat. Keitin myytiin Viitailan seurantalolle vuonna 2017.

Äinään maamiesseuran ja Äinään seudun maa- ja kotitalousnaisten toiminta lakkautettiin viimeisessä kokouksessa Vääksyssä 29.3.2017. Biokaasubussilla tehtiin matka 10.2.2017 Lahden Seurahuoneelle syömään ja Lahden kaupungin teatterille. Retken maksoivat edellä mainitut seurat.

Pitäjätasolla Asikkalan Maa- ja kotitalousnaiset ja Asikkalan maamiesseura ollaan yhdistämässä. Uudeksi nimeksi tulee Maa- ja kotitalousseura.

*Lähdetietoja: Leila Tikkala
Teksti: Liisa-Marjatta Pietinen*

Luettelo kylien osajista

Vähimaa

Maanviljelyskylä. Rakennusmiehet Seppälä ja Rautavirta, muurarit Lehtiset Vilho, suutari Malmberg, räätäli Elma Järvinen, Metsärinta posti, Aallon kyläkauppa, koulu, opettaja Elma Harsu ja Helmi Kallio, keittäjä Hilja Toivonen, myöhemmin Helvi Koskinen 21 vuotta ja käsityöopettaja Juho Koskinen 21 vuotta.

Iso-Äiniö

Kohtalaisen vilkas kylä, monenlaista toimintaa, monen ammatin osajaa. Oli seppä, Karsillan saha ja mylly, Anderssiinin pärehöylä, mylly ja saha, Aromantan kuppila. Myöhemmin Kallen kioski, 3 kauppa; Nieminen, Osuuskauppa ja Liljan kauppa. Posti ja puhelinkeskus samassa. Tanssilava Karsillassa. Ompelijat, runonkirjoittajat. Tiilien tekijät, täkintikkaajat, Nuorisoseuran tanhut ja näytelmät, iltamat (myös Työväentalo, 1 ½ tuntia tanssia). Navetat käytössä ja tallit, hevosia oli joka paikassa, lehmät laitumilla. Kihluan tienteko 50-luvulla. Hiilimiilu.

Hiljainen mökki tien laidalla. Kuvat: Liisa-Marjatta Pietinen

Myllykselä

Koulu, Honkaset. Siellä oli Salon pärehöylä, mylly ja heinänsiemenen hankauskone ja Bomannin mylly. Maanviljelys oli täälläkin pääelinkeino. Syksyllä vuonna 1948 oli kutomakurssit Peltomaalla vanhassa talossa. Meitä kävi kerran tervehtimässä kuuluisa Røykina Taavetti eli Jepulis Benjamin.

Joenniemi

Täältä voi mainita Anttilan saha ja mylly, höylä ja pärehöylä, nykyisin Riihimäen saha ja höylä. Kyllä oli kalastajia (Järvenranta). Maanviljelys pääasiassa.

Martta Oksanen 2008

Mustan-litan elämää

Äinäältä päin Vähimaalle tultaessa on 1900-luvun alussa ensimmäisenä asumuksena ollut **Parkin mökki**, jonka viimeinen asukas **Musta-lita** muistetaan yhä. Mökki sijaitsi Sipilän maalla aivan kylän rajalla maantien laidassa. Mökin paikalle sodan jälkeen rakennetun Putulan autotallin perustuksia on vielä nähtävissä.

Litan tarinan voi aloittaa Kurhilan Tiirikalla syntyneestä **Maria Barckista**. Vähimaalla piikoessaan hän synnytti 1.9.1873 aviottoman **Iida Mariantyttären**, joka on tämän kertomuksen Musta-lita. Litan avioton syntyperä antaa tilaa arvailuille. Hänen isänsä on varmaankin Vähimaan Häkkälän talollisen poika **Jeremias Heikinpoika**, sillä Jeremias ja Maria kuulutettiin joulukuussa 1873 ja saman tien Maria palasi litan kanssa Häkkälään. Vihille Jeremias ja Maria ennättivät 31.1.1875. Sitten he saivat kaksi kiistatta yhteistä lasta.

Häkkälän isännäksi oli jo aiemmin tullut Jeremiaan veljenpoika. Hän menetti talon 1877, Häkkälässä asunut Jeremiaan perhe joutui lähtemään, ja heidät kirjattiin Vähimaan "itsellisiin". Itsellinen Jeremias Heikinpoika kuoli 14.12.1885 "kuumeeseen". Leski Maria Barck muutti lasten kanssa 1888 Sipilän itselliseksi. Heidän kylänrajan asumustaan ryhdyttiin kutsumaan Parkin mökiksi. Maria sai siellä vielä kaksi aviotonta lasta.

Oltuaan viisitoista vuotta leskenä Maria Barck avioitui 22.12.1900 uudelleen Jussilan itsellisen, myöskin leskeksi jääneen **Daniel Leenanpojan** kanssa, joka muutti Marian ja lasten luokse Parkin mökkiin. Tanielin jo aikuistuneiden lasten ja Marian lasten kautta perhe kietoutui monin langoin kylän sukulaisverkostoihin.

Maria, Tanieli ja Iita jäivät pian elämään mökkiin kolmistaan. Itsellisen vaimo Maria Barck kuoli 10.9.1916 "tuntemattomaan tautiin". Hänestä on säilynyt vain yksi muistikuva: "*Maria-muori ol sellain pitkä ihmiin.*"

Tanielista on enemmän muistoja, ja hänet tiedetään päteväksi kirvesmieheksi. "*Toi tohon ja tost poikki*" suunnitteli Tanieli rakennustöitään.

Tukkipomolla ol paha pohjaan palanutta pontikkaa jota se ei kyenny juomaan ja se vei sen Tanielille. Sitä rupes kuitenkin pelottamaan että jos Tanieli vaikka kuolee ja se men toisena päivän kattomaan Tanielia. "Joitteks työ sen, eiks se ollu paha?" se kysy. "No join", sano Tanieli. "Eiks se ollu paha?" "No koskas viina hyvää on ollu, pahaahan se on aina", Tanieli myönteli.

Sukunimilain voimaantulon myötä Daniel Leenanpoika sai 1920 sukunimen **Mäkelä** ja Iida Mariantytär sukunimen **Parkki**. Itsellinen Daniel Mäkelä kuoli 19.7.1927 ja Musta-lita jäi mökkiin yksin.

Parkin mökki oli sisäänlämpiävä savupirtti, jonka päässä oli pieni porstua. Savupirtissä oli räppänä ja pieni ikkuna Toivoselle päin. Pojat kiusasivat Iitaa ja heittelivät koulumatkallaan kiviä mökin tienpuoleiseen ehjään seinään. Sisällä oli kiuas ja sen edessä vähän lattialankkuja, osin pirtissä oli maapermanto. Mökin vieres-

Erään mökin ikkuna. Kuva: Liisa-Marjatta Pietinen

sä oli pieni aho, entinen peltotilkku, jossa Tanieli oli kasvattanut perunaa. Iitalla ei enää ollut viljelystä eikä eläimiä, eikä paikalla ollut muita rakennuksia.

Iitan möreä miesmäinen ääni, paksut turpeat huulet ja pöhöttyneet kasvot muistetaan hyvin. Ennen kaikkea kuvataan hänen likaisuuttaan ja resuisia vaatteitaan – savupirtissä elämisen nokiset jäljet ovat tuottaneet Mustan-Iitan nimen. Iita oli pahalle haiseva ja kirppuinen. Hän kärytti piippua ja poltti usein vaatteitaan pistäessään palavan piipun hameensa taskuun.

Iita on ehkä ollut tyttönä jossain piikomassa, mutta palkalliseen työntekoon kykenevänä häntä ei aikuisvuosilta muisteta. *"Iita tek oikein paksuja huonoja luutia"* joita kaupitteli navettaluudiksi: *"Puoltoist markkaa seittemän luutaa"*. Pääosin hän sai toimeentulonsa talosta toiseen kiertelemällä ja kerjäämällä. *"Minä halu hapanpiimä kirnumaito"* sanoi Iita asettaessaan pulloaan tuolinviereen. Useinkaan Iita ei pyytännyt mitään, hän vain ilmaantui taloon aamusella ja sai mukaansa kattilaan jääneitä perunoita, leivänpuolikkaan ja maitoa. Vaatteensa Iita hankki samalla tavoin. Kun hän kuuli jonkun vanhemman ihmisen kuolleen, hän meni taloon käymään ja sai usein jonkun vaatekappaleen mukaansa.

Joskus Musta-Iita oli vaativampikin. Hän tiesi että talossa oli ollut juhlat ja tuli jälkeenpäin syömistä hakemaan, mutta hänelle tarjottiinkin perunoita. "En mä tänne pernoit tullu syömään, herkkujahan mä tulín syömään", paheksui Iita.

"Niin se on minkin elämän menny ettei kerjätä ole tarvinnu", sanoi Iita seppä Hammarille. "No, jos joskus olet jotakin vähän pyytänny", Hammar arveli. "Nii-in", myönteli Iita.

Iita oli heikkolahjainen, ja hänellä on kirkonkirjoissa toistuvasti merkintä "tylsämielinen". Hän ei osannut lukea tai kirjoittaa, ei tuntenut rahaa ja tuskinpa kelloa tai viikonpäiviäkään. Hän sekoitti sanojen merkityksiä keskenään, joten hänen puheensa ja vastauksensa saattoivat olla omituisia. Luudaksia kerätessään hän hoi-lotti järjestömiä laulujaan, ja joskus hänen mökiltään kuului aika meteli Iitan kamppaillessa harhojensa kanssa.

Iita oli saanut jostain uuden kiiltävän nikkelifarahan ja varjeli aarrettaan tarkoin alimmaisien hameensa taskussa. Hän halusi Äinäällä kaupassa esitellä aarrettaan. "Mull on uus tavara, mä näytän uuden tavarán", sanoi Iita ja alkoi nostella hameitaan. "Olen minä nähny uudenkin tavarán, en mä viitti kattoo", pelästyi kauppias.

Iita poikkiesi usein koululla. Hän sai sieltä ruokaa ja kävi muutenkin istuskelemassa. Radiosta tuli uutiset ja niiden päätyttyä opettaja Harsu kysäisi Iitalta "Mitäs se uutisissa sanoi?". "Se sano että tähän päätyivät uutiset", vastasi Iita.

Iitaa koskeissa tarinoissa korostuu äärimmäisen köyhyyden kuvauksen lisäksi se, miten yhteisöön sopivat myös Mustan-Iitan kaltaiset jäsenet. Hän toki oli kylähullun asemassa ja lapset kiusasivat häntä, mutta hän sai kuitenkin kylältä niukan elantonsa. Iita oli osa kyläyhteisöä, ja 1900-luvun alkupuolella oli vielä selvää että se jollain tavoin piti jäsenistään huolta: *"Iitan vara oli aina."* Kunnan sosiaalihuollon olemassaolo alkoi näkyä oikeastaan vasta 1930-luvulla, ja piirimiehenä toiminut kauppias Lilja ehdotteli jo huonoissa voimissa olleelle Iitallekin kunnalliskotipaikkaa. Vastaus oli selvä: *"Itte sinne sovit kauppas kans."*

Talvisotatotalvena 1940 Mustan-Iitan mökki syttyi kovilla pakkasilla palamaan ja tuhoutui kokonaan. Iitan oli taipuminen kunnalliskotiin. Hän ei sinne sopeutunut, ja 21.3.1942 itsellinen Iida Parkki kuoli.

Jukka Heinonen
vähimaalainen

Jos sinulla on on Mustaan Iitaan liittyvää muistitietoa, niin kerro siitä kirjoittajalle puh 0400 679704.

Pellilän kirjasto

Syksyn aukioloajat:

to 10.8. klo 16-19

to 24.8. klo 16-19

to 7.9. klo 16-19

to 21.9. klo 16-19

to 5.10. klo 16-19

to 19.10. klo 16-19

to 2.11. klo 16-19

to 16.11. klo 16-19

to 30.11. klo 16-19

to 14.12. klo 16-19

Leena Etu-Seppälä

leena.etu-seppala@tuukku.com

Pellilän kirjasto

Tuukkalantie 12

17450 Iso-Äiniö

Kuva: Matti Pietinen

Kuvasta kuva: Liisa-Marjatta Pietinen

Äinämöinen 2 / 2017 oli mukana seuraavat henkilöt:

Haastattelu, kuvat, tekstit ja taitto: Liisa-Marjatta Pietinen

Oikoluku: Eveliina Markkinen ja kyläyhdistyksen jäseniä

Kuvia: Tuula Aaltonen, Hemmo Honkala, Jouni Kurkinen, Asko Leveäoja, Martta Oksanen, Matti Pietinen, Juha Peltomaa, Bertta Sipilä, ja Leila Tikkala,

Muut aineistot: Raili Eronen, Leena Etu-Seppälä, Pentti Etu-Seppälä, Aimo Harjula, Jukka Heinonen, Hemmo Honkala, Terttu Honkala, Asko Humpila, Eero Kylä-Sipilä, Laura Murto, Juha Peltomaa, Lauri Pietinen, Matti Pietinen, Päivi Salojärvi, Harri Sipilä, ja Leila Tikkala

Jako: Pirkko Lohtari, Aila Niemimäki, Minna Pettinen, Raimo Salmela, Päivi Salojärvi, Anita ja Eero Kylä-Sipilä

Äinämöinen ilmestyy huhti-, elo- ja joulukuussa. Lisäaineisto 15.3, 15.7, 15.11 mennessä toimitukseen.

Painotyö:
Lahden Väriasemointi Oy

ÄINÄÄN SEUDUN KYLÄYHDISTYS RY

<https://www.ainanseutu.net/>

<https://www.facebook.com/ainanseutu>

JUHLAVUOSI 2017 ÄINÄÄN SEUDULLA YHDESSÄ

TAPAHTUMIA ÄINÄÄN SEUDULLA

Su 12.3. klo 10 PILKKIKISAT Talassaaressa
Su 16.4. klo 12 MUNAJAHTI Luontokeskuksessa
Ma 1.5. klo 13 VAPPUTULET Luontokeskuksessa
Su 11.6. klo 12-15 KYLÄMARKKINAT Kylätalolla
Ke 19.7 klo 19-23 JUHLATANSSIT Kylätalossa
la 17.6.klo 13-15 VANHOJA SATUJA Pellilän kirjasto

Suomi
Finland
100

La 26.8 klo 12-18 PERINNEPÄIVÄ Tupalan museossa
La 26.8. klo 19.30 LYHTYJEN YÖ Luontokeskuksessa
Pe 22.9 klo 18 RAITILLA lastentapahtuma Kylätalolla

Ke 6.12.
joulukuu
ITSENÄISYYSPÄIVÄN JUHLAT
JOULULAULUILTA
JOULUKALENTERI

KYLÄTOIMIKUNNAN JÄSENET 2017

Päivi Salojärvi (puh.joht. / wb)	044 7766 206 salojarvipa@gmail.com
Tuula Aaltonen (varapuh.joht.)	040 9002 953 tuula.oma@gmail.com
Minna Pettinen (sihteeri / fb)	050 3590 099 minna.pettinen@elisanet.fi
Ari Kärkkäinen (rahastonh. / wb)	050 4073 170 ari.karkkainen@live.com
Heikki Aaltonen (kylätalon isäntä)	0400 682 629
Juha Kamppila	050 0205 565 kamppila.jam@pp.phnet.fi
Aila Niemimäki	040 4172 235
Pirkko Lohtari	040 5735 104
Pirkko "Pike" Lohtari	044 306 3667 pirkko.lohtari@phnet.fi

ÄINÄMÖISEN TOIMITUS

Liisa-Marjatta Pietinen 050 3562 464 pietinen.liisa@gmail.com
Äinämöinen-lehti ilmestyy alueen postilaatikoihin huhti-, elo- ja joulukuussa.
Aiemmin ilmestyneet lehdet ovat luettavissa <https://www.ainanseutu.net/>